

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tmien Awla)

18 ta' Settembru 2019 (\*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni diretta – Direttiva 90/434/KEE – Direttiva 2009/133/KE – Artikolu 8 – Qligġ kapitali relatat ma' tranżazzjonijiet ta' skambju ta' titoli – Trasferiment ta' titoli rġevuti waqt l-iskambju – Qligġ kapitali ddifferit għall-finijiet ta' tassazzjoni – Intaxxar ta' azzjonarji – Intaxxar skont ir-regoli ta' baġi taxxabbli u ta' rati differenti – Tnaqqis fuq il-baġi taxxabbli b'kunsiderazzjoni għall-perijodu ta' detenzjoni tat-titoli”

Fil-Kawżi magħquda C-662/18 u C-672/18,

li għandhom b'ala suġġett eweg talbiet għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), bid-deċiżjonijiet tat-12 ta' Ottubru 2018, li waslu fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-23 u fid-29 ta' Ottubru 2018 rispettivament, fil-proċeduri

**AQ** (C-662/18),

**DN** (C-672/18)

vs

**Ministre de l'Action et des Comptes publics,**

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tmien Awla),

komposta minn F. Biltgen, President tal-Awla, J. Malenovský u C. G. Fernlund (Relatur), Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal AQ u DN, minn M. Bornhauser u N. Canetti, avukati,
- għall-Gvern Franġiż, minn A. Alidière u E. de Moustier kif ukoll minn D. Colas, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn W. Roels u N. Gossement, b'ala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni meħuda, wara li semgħet lill-Avukat ġenerali, li l-kawża tiġi deċiża mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

## Sentenza

1 It-talbiet għal deċiżjoni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikolu 8 tad-Direttiva

tal-Kunsill 2009/133/KE tad-19 ta' Ottubru 2009 dwar is-sistema komuni ta' tassazzjoni applikabbli g?al mergers, divi?jonijiet, divi?jonijiet parzjali, trasferimenti ta' assi u skambji ta' ishma li jikkon?ernaw kumpanniji ta' Stati Membri differenti u g?at-trasferiment tal-uffi??ju re?istrat ta' SE jew SCE bejn Stati Membri (?U 2009, L 310, p. 34), u tal-Artikolu 8 tad-Direttiva tal-Kunsill 90/434/KEE tat-23 ta' Lulju 1990 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika g?all-inkorporazzjonijiet, id-divi?jonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi u l-iskambji ta' l-ishma li jirrigwardaw il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 142).

2 Dawn it-talbiet ?ew ippre?entati fil-kuntest ta' kaw?i bejn, minn na?a, AQ (C?662/18) u DN (C?672/18) u, min-na?a l-o?ra, l-awtorità fiskali dwar ir-rifjut ta' din tal-a??ar, matul it-tassazzjoni tal-qlig? kapitali ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni skont l-Artikolu 8 ta' kull wa?da minn dawn id-direttivi u ta' dak imwettaq fir-rigward tat-trasferiment ta' titoli r?evuti waqt tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli, li tapplika fil-konfront tag?hom tnaqqis globali b'effett mid-data tal-akkwist tat-titoli skambjati.

## **Il-kuntest ?uridiku**

### ***Id-dritt tal-Unjoni***

3 Kif imsemmi fil-premessa 1 tad-Direttiva 2009/133, din id-direttiva kkodifikat id-Direttiva 90/434, peress li din tal-a??ar kienet ?iet emendata diversi drabi u b'mod sostanzjali.

4 Il-premessi 2 sa 5 u 10 tad-Direttiva 2009/133 jikkorrispondu essenzjalment g?all-premessi 1 sa 4 u 8 rispettivament tad-Direttiva 90/434. Barra minn hekk, l-Artikolu 8(1), (4), (6) u (7) tal-ewwel wa?da minn dawn id-direttivi jikkorrispondu, essenzjalment, g?all-Artikolu 8(1) u (2) tat-tieni wa?da minnhom.

5 Skont il-premessi 2, 5 u 10 tad-Direttiva 2009/133:

“(2) Il-mergers, id-divi?jonijiet, id-divi?jonijiet parzjali, it-trasferimenti tal-assi u l-iskambji ta' ishma li jirrigwardaw kumpanniji fi Stati Membri differenti jistg?u jkunu me?tie?a sabiex jo?olqu ?ewwa l-Komunità kondizzjonijiet analogi g?al dawk ta' suq intern u sabiex b'hekk ji?guraw il-funzjonament b'mod effettiv ta' suq intern b?al dan. Dawn il-?idmiet ma g?andhomx ji?u mfixkla b'restrizzjonijiet, ?vanta??i jew tag?wi? li jin?olqu b'mod partikolari mid-dispo?izzjonijiet tat-taxxi fl-Istati Membri. G?al dan l-iskop huwa me?tie?, rigward dawn il-?idmiet, li ji?u pprovduti regoli tat-taxxa li jkunu newtrali mill-lat tal-kompetizzjoni, sabiex i?allu lill-intrapri?i jadattaw lilhom infushom skont il-?ti?iet tas-suq intern, biex i?idu l-produttività tag?hom u jtejbu s-sa??a kompetittività tag?hom fil-livell internazzjonali.

(3) Id-dispo?izzjonijiet tat-taxxa ji?vanta??aw dawn il-?idmiet, meta mqabbla ma' dawk li jirrigwardaw il-kumpanniji fl-istess Stat Membru. Huwa me?tie? li jitne??ew dawn l-i?vanta??i.

(4) Mhux possibbli li jinkiseb dan il-g?an b'estensjoni fil-livell Komunitarju tas-sistemi fis-se?? fl-Istati Membri, ?aladarba d-differenzi bejn dawn is-sistemi x'aktarx li jwasslu g?al tag?wi?. Sistema komuni tat-taxxa biss hija kapa?i tipprovdni soluzzjoni sodisfa?enti f'dan ir-rigward.

(5) Is-sistema komuni tat-taxxi g?andha tevita l-impo?izzjoni tat-taxxi rigward il-mergers, id-divi?jonijiet, id-divi?jonijiet parzjali, it-trasferimenti tal-assi jew l-iskambji tal-ishma, filwaqt li fl-istess ?in tissalvagwardja l-interessi finanzjarji tal-Istat Membru tal-kumpannija li tittrasferixxi jew li ti?i akkwistata.

[...]

(10) L-allokkazzjoni lill-azzjonisti fil-kumpannija li tittrasferixxi tat-titoli tal-kumpannija li tir?ievi jew

ta' dik li takkwista l-ishma ma g?andha fiha nfisha to?loq l-ebda tassazzjoni f'idejn dawn l-azzjonisti.”

6 Skont l-Artikolu 2(e) tal-imsemmija direttiva, “skambju ta' ishma' tfisser ?idma li biha kumpannija takkwista sehem fil-kapital ta' kumpannija o?ra tali li tikseb ma??oranza tad-drittijiet ta' vot f'dik il-kumpannija”.

7 L-Artikolu 8 tal-istess direttiva jipprovdi:

“1. Waqt merger, divi?joni jew skambju ta' ishma, it-tqassim ta' titoli li jirrappre?entaw il-kapital tal-kumpannija li tir?ievi jew takkwista lil azzjonist tal-kumpannija li qed tittrasferixxi, bi skambju ma' titoli li jirrappre?entaw il-kapital tal-kumpannija tal-a??ar m'g?andux, minnu nnifsu, jirri?ulta fi kwalunkwe tassazzjoni fuq id-d?ul, il-profitti jew il-qlig? kapitali ta' dak l-azzjonist.

[...]

4. Il-paragrafi 1 u 3 g?andhom japplikaw biss jekk l-azzjonist ma jag?tix lit-titoli ri?evuti valur g?al finijiet ta' taxxa og?la mill-valur li t-titoli skambjati kellhom immedjatament qabel il-merger, divi?joni jew skambju ta' ishma.

[...]

6. L-applikazzjoni tal-paragrafi 1, 2 u 3 m'g?andhiex tipprevjeni lill-Istati Membri milli jintaxxaw il-qlig? li jirri?ulta mit-trasferiment sussegwenti ta' titoli ri?evuti, bl-istess mod b?all-qlig? li jirri?ulta mit-trasferiment ta' titoli li kienu je?istu qabel l-akkwist.

7. G?all-iskop ta' dan l-Artikolu 'valur g?al finijiet ta' taxxa' g?andha tfisser il-valur abba?i ta' liema kwalunkwe qlig? jew telf ikun ikkalkulat g?all-finijiet ta' taxxa fuq id-d?ul, il-profitti jew il-qlig? kapitali ta' azzjonist tal-kumpannija.

[...]

### ***Id-dritt Fran?i?***

#### *Il-le?i?lazzjoni nazzjonali*

– *Il-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli fil-Kaw?i C?662/18 u C?672/18*

8 L-Artikolu 150–0 D tal-code général des impôts (il-Kodi?i ?enerali tat-Taxxi, iktar 'il quddiem il-“K?T”), fil-ver?joni tieg?u li tirri?ulta mil-loi No 2013-1278, du 29 décembre 2013, de finances pour 2014 (il-Li?i Nru 2013–1278 tad-29 ta' Di?embru 2013 dwar il-Finanzi g?all-2014), applikabbli g?all-profitti mag?mula u g?ad-dividendi r?evuti b'effett mill-1 ta' Jannar 2013, jipprovdi:

“1. [...]

Il-profitti netti minn trasferiment bi ?las ta' azzjonijiet, ta' ishma ta' kumpanniji, ta' drittijiet li jirrigwardaw dawn l-azzjonijiet jew ishma, jew ta' titoli rappre?entattivi ta' dawn l-istess azzjonijiet, ishma jew drittijiet, imsemmija fil-paragrafu I tal-Artikolu 150–0 A, kif ukoll id-dividendi msemmija fil-punti 7, 7a u fl-a??ar ?ew? subparagrafi tal-punt 8 tal-paragrafu II tal-istess artikolu, fl-Artikolu 150-0 F u fil-punt 1 tal-paragrafu II tal-Artikolu 163d C, g?andhom jitnaqqsu b'ammont ddeterminat skont il-kundizzjonijiet previsti, skont il-ka?, fis-subparagrafi 1b jew 1c ta' dan l-artikolu.

[...]

1b. It-tnaqqis imsemmi fil-paragrafu I għandu jkun ugwali għal:

- a) 50 % tal-ammont ta' profitti netti jew ta' dividendi fejn l-azzjonijiet, ishma, drittijiet jew titoli jkunu miżmuma għal mill-inqas sentejn u għal mhux iktar minn tmien snin mid-data tat-trasferiment jew tad-distribuzzjoni;
- b) 65 % tal-ammont ta' profitti netti jew ta' dividendi fejn l-azzjonijiet, ishma, drittijiet jew titoli jkunu miżmuma minn tal-inqas tmien snin mid-data tat-trasferiment jew tad-distribuzzjoni."

9 Il-paragrafu III tal-Artikolu 17 tal-Liġi Nru 2013–1278 jipprovdi:

"Il-paragrafi I u II għandhom japplikaw għal profitti magħmula u għal dividendi rrevuti b'effett mill-1 ta' Jannar 2013, bl-eżċezzjoni tal-punti 1 u 4 tal-parti D, tal-parti E, tas-subparagrafi 23 u 24 tal-punt 2 tal-parti F, tal-partijiet G u H, tal-ittri b u ? tal-punt 1 tal-parti K, tal-parti L, tal-punti 1 u 3 tal-parti N, tal-partijiet O, R u W tal-parti I u tal-punt 2 tal-paragrafu II, li għandhom japplikaw għal profitti magħmula u dividendi rrevuti b'effett mill-1 ta' Jannar 2014. Il-partijiet M u V ma għandhomx japplikaw fir-rigward ta' persuni taxxabbli li, fil-31 ta' Diċembru 2013, jibbenefikaw mid-differiment tat-taxxa msemmi fl-Artikolu 150(0) D a, fil-verżjoni tiegħu fis-sewfa f'dik id-data."

– *Il-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli fil-Kawża C-662/18*

10 Il-paragrafu I tal-Artikolu 150–0 B b tal-K?T, fil-verżjoni tiegħu li tirriżulta mill-Artikolu 18 tal-loi No 2012-1510, du 29 décembre 2012, de finances rectificative pour 2012 (il-Liġi Nru 2012–1510 tad-29 ta' Diċembru 2012 dwar l-Emenda Finanzjarja għall-2012), applikabbli għall-qlig? kapitali miksub b'effett mill-14 ta' Novembru 2012, jipprovdi:

"L-intaxxar tal-qlig? kapitali mwettaq, direttament jew permezz ta' intermedjarju, fil-kuntest ta' kontribuzzjoni ta' titoli trasferibbli, ta' drittijiet azzjonarji, ta' titoli jew ta' drittijiet relatati, kif iddefiniti fl-Artikolu 150–0 A lil kumpannija sużżetta għat-taxxa fuq il-kumpanniji jew għal taxxa ekwivalenti għandha ti?i ddifferita jekk il-kundizzjonijiet previsti fil-paragrafu III ta' dan l-artikolu jkunu ssodisfatti [...]"

11 L-Artikolu 200 tal-K?T, fil-verżjoni tiegħu li tirriżulta mill-Artikolu 34 tal-loi No 2016-1918, du 29 décembre 2016, de finances rectificative pour 2016 (il-Liġi Nru 2016–1918 tad-29 ta' Diċembru 2012 dwar l-Emenda Finanzjarja għall-2016) jipprovdi:

"[...]

2. Il-profitti netti miksuba ta't il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 150–0 A għandhom jittie?du inkunsiderazzjoni għad-determinazzjoni tad-d?ul nett globali ddefinit fl-Artikolu 158.

[...]

2b.a. Il-qlig? kapitali msemmi fil-paragrafu I tal-Artikolu 150–0 B b huwa sużżett għat-taxxa fuq id-d?ul bir-rata ugwali għall-proporzjon bejn i?-?ew? termini segwenti:

– in-numeratur, ikkostitwit mir-riżultat tad-differenza bejn, minn na?a, l-ammont tat-taxxa li kien ikun dovut, matul is-sena tal-kontribuzzjoni, mill-applikazzjoni tal-Artikolu 197 għas-somma tal-qlig? kapitali kollu msemmi fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu (a), kif ukoll mid-d?ul intaxxat għall-istess sena skont il-kundizzjonijiet tal-Artikolu 197, u, min-na?a l-o?ra, l-ammont tat-taxxa dovut għal din l-istess sena u stabbilit skont il-kundizzjonijiet tal-imsemmi Artikolu 197;

– id-denominatur, ikkostitwit mill-qlig? kapitali kollu msemmi fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu (a) mi?mum fit-tieni subparagrafu ta' dan il-paragrafu (a).

G?ad-determinazzjoni tar-rata msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu (a), il-qlig? kapitali msemmi fl-istess l-ewwel subparagrafu g?andu, skont il-ka?, jitnaqqas bit-tnaqqis uniku msemmi fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 150?0 D.

B'deroga, ir-rata applikabbli g?all-qlig? kapitali li jirri?ulta minn tran?azzjonijiet ta' trasferiment imwettqa bejn l-14 ta' Novembru u l-31 ta' Di?embru 2012 hija ddeterminata skont il-parti A tal-Artikolu 10 IV tal-loi?2012-1509 du 29 décembre 2012 de finances pour 2013 (il-Li?i Nru 2012–1509 tad-29 ta' Di?embru 2012 dwar l-Emenda Finanzjarja g?all-2013).

[...]"

12 Skont il-parti A tal-Artikolu 10 IV tal-Li?i Nru 2012–1509, il-qlig? kapitali msemmi fil-paragrafu b tal-Artikolu 150–0 B, li jirri?ulta minn kontribuzzjonijiet li saru bejn l-14 ta' Novembru u l-31 ta' Di?embru 2012, huwa taxxabli bir-rata fissa ta' 24 % jew, meta l-kundizzjonijiet kollha previsti fil-paragrafu 2a tal-Artikolu 200 A, fil-ver?joni li tirri?ulta minn din l-istess li?i, ji?u ssodisfatti, bir-rata fissa ta' 19 % stabbilita minn dan l-istess paragrafu 2a.

13 Skont il-paragrafu III tal-Artikolu 17 tal-Li?i Nru 2013–1278, it-tnaqqis g?al perijodu ta' detenzjoni previst fil-paragrafi 1b u 1c tal-Artikolu 150–0 D tal-K?T, applikabbli g?all-profitti netti miksuba ta?t il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 150–0 A tal-istess kodi?i u me?uda inkunsiderazzjoni g?ad-determinazzjoni tad-d?ul nett globali su??ett g?all-iskala progressiva tat-taxxa fuq id-d?ul skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 200 A, japplika g?all-profitti miksuba mill-1 ta' Jannar 2013.

– *Il-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli fil-Kaw?a C?672/18*

14 Il-paragrafu II tal-Artikolu 92 B tal-K?T, fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-qlig? kapitali miksub qabel l-1 ta' Jannar 2000, jipprovdi:

“1. B'effett mill-1 ta' Jannar 1992 jew mill-1 ta' Jannar 1991, fil-ka? ta' trasferimenti ta' titoli lil kumpannija su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, l-intaxxar ta' qlig? kapitali mag?mul f'ka? ta' skambju ta' titoli li jirri?ulta minn tran?azzjoni ta' offerta pubblika, ta' inkorporazzjoni, ta' divi?joni, ta' assorbiment ta' fond komuni minn kumpannija ta' investiment b'kapital varjabbli mwettaq skont il-le?i?lazzjoni fis-se??, jew ta' trasferiment ta' titoli lil kumpannija su??etta g?al taxxa fuq il-kumpanniji, jista' ji?i ddifferit g?all-mument li fih ise?? it-trasferiment, ir-riakkwist, ir-rimbors jew l-annullament tat-titoli r?evuti waqt l-iskambju [...]”.

15 Il-paragrafu b tal-Artikolu 160 I tal-K?T, fil-ver?joni tieg?u applikabbli g?all-profitti mwettqa qabel l-1 ta' Jannar 2000, jipprevedi:

“4. L-intaxxar tal-qlig? kapitali mag?mul b'effett mill-1 ta' Jannar 1991 fil-ka? ta' skambju ta' drittijiet azzjonarji li jirri?ulta minn tran?azzjoni ta' inkorporazzjoni, ta' divi?joni jew ta' kontribuzzjoni ta' titoli lil kumpannija su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, jista' ji?i ddifferit ta?t il-kundizzjonijiet previsti fil-paragrafu II tal-Artikolu 92 B [...]”.

16 Skont il-paragrafu 2 tal-Artikolu 200 A tal-imsemmi kodi?i, fil-ver?joni applikabbli g?ad-d?ul ir?evut b'effett mill-1 ta' Jannar 2013 u li jirri?ulta mil-Li?i Nru 2012–1509, il-profitti netti miksuba ta?t il-kundizzjonijiet previsti fl-Artikolu 150–0 A jittie?du inkunsiderazzjoni g?ad-determinazzjoni

tad-d?ul nett globali su??ett g?all-iskala progressiva tat-taxxa fuq id-d?ul.

### *Id-duttrina amministrattiva*

17 Skont il-paragrafu 130 tal-kummenti amministrattivi ppubblikati fil-*Bulletin officiel des finances publiques* (il-Bulletin Uffi?jali tal-Finanzi Pubbli?) fl-24 ta' Lulju 2017 ta?t ir-referenza BOI-RPPM-PVBMI-20-20-10 (iktar 'il quddiem il-“paragrafu 130 tal-kummentarji amministrattivi”):

“[...] [It]-tnaqqis g?all-perijodu ta' detenzjoni ma japplikax [...] g?all-profitti netti ta' trasferiment, ta' skambju jew ta' kontribuzzjoni mwettqa qabel l-1 ta' Jannar 2013 u li ?ew iddifferiti g?all-finijiet ta' tassazzjoni ta?t il-kundizzjonijiet previsti fil-paragrafu II tal-Artikolu 92 B, fil-paragrafu lb tal-Artikolu 160 u fil-paragrafu a tal-Artikolu 150 A tal-K?T fil-ver?joni fis-se?? qabel l-1 ta' Jannar 2000 [...]”.

### **Il-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari**

18 Fir-rigward tal-Kaw?a C?662/18, mill-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, fil-kuntest ta' tran?azzjoni ta' skambju ta' azzjonijiet, fl-14 ta' Di?embru 2012, AQ ittrasferixxa titoli li huwa kellu f'kumpannija rregolata mid-dritt Fran?i? lil kumpannija o?ra rregolata mid-dritt Fran?i?, bi skambju ta' titoli ta' din tal-a??ar. Skont AQ, din it-tran?azzjoni ta' skambju ta' azzjonijiet ma tatx lill-kumpannija akkwirenti l-ma??oranza tad-drittijiet ta' vot tal-kumpannija akkwistata. Meta se??et din it-tran?azzjoni, qlig? kapitali li jikkorrispondi g?all-valur tat-titoli skambjati fid-data ta' dan it-trasferiment, imnaqqas bil-prezz ta' akkwist ta' dawn it-titoli, ?ie kkonstatat u ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni. Matul is-sena 2015, peress li t-trasferiment sussegwenti tat-titoli r?evuti bi skambju temm dan id-differiment ta' tassazzjoni, dan il-qlig? kapitali u l-qlig? kapitali li rri?ulta mit-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju ?ew intaxxati.

19 Konformement mal-prassi amministrattiva, skont il-paragrafu 130 tal-kummenti amministrattivi, il-qlig? kapitali ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni ?ie inizjalment intaxxat bir-rata applikabbli matul is-sena tat-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju, i?da ming?ajr il-benefi??ju tal-applikazzjoni tat-tnaqqis g?all-perijodu ta' detenzjoni previst mil-le?i?lazzjoni nazzjonali g?all-qlig? kapitali mwettaq mill-1 ta' Jannar 2013. Barra minn hekk, it-tnaqqis g?all-perijodu ta' detenzjoni ta' titoli r?evuti bi skambju ?ie kkalkolat b'te?id inkunsiderazzjoni tad-data tal-iskambju u mhux tad-data tal-akkwist tat-titoli skambjati. Skont de?i?joni tal-Conseil constitutionnel (il-Kunsill Kostituzzjonali, Franza), l-imsemmi qlig? kapitali, iddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni, sussegwentement ?ie ntaxxat bir-rata ta' tassazzjoni fis-se?? meta sar it-trasferiment tat-titoli inkwistjoni, ji?ifieri bir-rata applikabbli matul is-sena 2012.

20 Fir-rigward tal-Kaw?a C?672/18, mill-pro?ess li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, meta se??et tran?azzjoni ta' inkorporazzjoni bejn ?ew? kumpanniji rregolati mid-dritt Fran?i? matul is-sena 1998, DN ir?ieva, bi skambju tat-titoli tieg?u, titoli tal-kumpannija l-o?ra li kienet tiffirma parti minn din l-inkorporazzjoni. F'din l-okka?joni, il-qlig? kapitali relatat mat-titoli skambjati ?ie kkonstatat u ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni. Matul is-sena 2016, it-trasferiment ulterjuri tat-titoli r?evuti bi skambju temm dan id-differiment ta' tassazzjoni. G?alhekk, dan il-qlig? kapitali u l-qlig? kapitali li rri?ulta mit-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju, ?ew intaxxati.

21 Konformement mal-prassi amministrattiva, skont il-paragrafu 130 tal-kummenti amministrattivi, il-qlig? kapitali ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni ?ie ntaxxat bir-rata applikabbli matul is-sena tat-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju, i?da ming?ajr ma ?ie applikat it-tnaqqis g?all-perijodu ta' detenzjoni previst mil-le?i?lazzjoni nazzjonali g?all-qlig? kapitali mwettaq b'effett mill-1 ta' Jannar 2013. Barra minn hekk, it-tnaqqis g?all-perijodu ta' detenzjoni tat-titoli r?evuti bi skambju ?ie kkalkolat b'te?id inkunsiderazzjoni tad-data tal-iskambju u mhux tad-data tal-akkwist tat-titoli skambjati.

22 Peress li qiesu li t-trattament fiskali li jirri?ulta minn dan il-paragrafu 130 la huwa konformi mal-g?an tad-Direttiva 2009/133 u lanqas mal-Artikolu 8 tag?ha, AQ u DN ippre?entaw rikors quddiem il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat, Franza), inti? g?all-annullament tal-imsemmi paragrafu 130. Huma jqisu li, min?abba dan in-nuqqas ta' konformità, l-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andha ti?i esklua fil-ka? ta' tilwima relatata ma' sitwazzjoni transkonfinali. Dan iwassal g?al diskriminazzjoni inversa, g?ad-detriment ta' sitwazzjonijiet li, b?al tag?hom, huma purament interni, kuntrarjament g?all-prin?ipji kostituzzjonali ta' ugwaljanza quddiem il-li?i u ta' ugwaljanza quddiem l-oneri pubbli?i.

23 Il-qorti tar-rinviju essenzjalment tindika li l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, partikolarment tal-Artikolu 8 tad-Direttiva 2009/133, hija ne?essarja g?as-soluzzjoni tal-kaw?i mressqa quddiemha.

24 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Conseil d'État (il-Kunsill tal-Istat) idde?ieda, fi?-?ew? kaw?i prin?ipali, li jissospendi l-pro?eduri quddiemu u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja, f'kull wa?da minn dawn il-kaw?i, l-istess domandi preliminari mfassla kif ?ej:

"1) Id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 8 tad-Direttiva [2009/133] g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu li l-qlig? kapitali mag?mul mit-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju u l-qlig? kapitali differit ji?u ntaxxati skont regoli ta' ba?i taxxabli u ta' rati differenti?

2) Dawn l-istess dispo?izzjonijiet g?andhom, b'mod partikolari, ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu sitwazzjoni fejn it-tnaqqis tal-ba?i taxxabli inti? sabiex jie?u inkunsiderazzjoni l-perijodu li matulu n?ammu t-titoli ma japplikax g?all-qlig? kapitali differit, fid-dawl tal-fatt li din ir-regola ta' ba?i taxxabli ma kinitx tapplika fid-data li fiha sar il-qlig? kapitali, i?da japplika g?all-qlig? kapitali mag?mul mit-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju, b'te?id inkunsiderazzjoni tad-data tal-iskambju u mhux tad-data li fiha t-titoli mog?tija bi skambju ?ew akkwistati?"

25 B'de?i?joni tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tal-14 ta' Novembru 2018, il-Kaw?i C?662/18 u C?672/18 ?ew mag?quda g?all-finijiet tal-pro?eduri bil-miktub u orali kif ukoll tas-sentenza.

## **Fuq id-domandi preliminari**

### ***Fuq l-ammissibbiltà***

26 G?andu ji?i rrilevat li mill-pro?ess li g?andha g?ad-dispo?izzjoni tag?ha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-fatti li wasslu g?all-kaw?i prin?ipali jirrigwardaw tran?azzjonijiet li jinvolvu kumpanniji stabbiliti fl-istess Stat Membru wie?ed, f'dan il-ka? ir-Repubblika Fran?i?a. Barra minn hekk, fir-rigward tal-Kaw?a C?662/18, AQ indika li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma tikkostitwixxix tran?azzjoni ta' skambju ta' azzjonijiet, fis-sens tad-Direttiva 2009/133, peress li l-imsemmija tran?azzjoni ma tatx lill-kumpannija akkwirenti l-ma??oranza tad-drittijiet ta' vot tal-kumpannija akkwistata.

27 Il-partijiet kollha li ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub jirrilevaw, essenzjalment, li l-le?i?lazzjoni nazzjonali kkon?ernata tipprovdi, fir-rigward ta' sitwazzjonijiet li ma jaqg?ux ta?t id-dritt tal-Unjoni, soluzzjonijiet konformi ma' dawk stabbiliti mid-dritt tal-Unjoni, u jqisu li d-domandi preliminari huma ammissibbli.

28 F'dan ir-rigward, g?andu jifakkur li l-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat b?ala ammissibbli talbiet g?al de?i?joni preliminari f'ka?ijiet fejn, anki jekk il-fatti fil-kaw?a prin?ipali ma kinux jaqg?u direttament ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, id-dispo?izzjonijiet ta' dan id-dritt kienu saru applikabbli mil-le?i?lazzjoni nazzjonali li, fir-rigward tas-soluzzjonijiet li ng?ataw g?al

sitwazzjonijiet li l-elementi kollha tagħom kienu limitati f'ewwa Stat Membru wiegħed biss, kienet ikkonformat mal-approvazzjoni ipprovdut mid-dritt tal-Unjoni (sentenza tat-22 ta' Marzu 2018, Jacob u Lassus, C-327/16 u C-421/16, EU:C:2018:210, punt 33 kif ukoll il-urisprudenza oħra).

29 Barra minn hekk, il-Qorti tal-ustizzja ddikjarat b'ala ammissibbli tali talbiet fil-każijiet fejn għandha tiġi applikata d-dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni li tintalab l-interpretazzjoni tagħha, fil-kuntest tad-dritt nazzjonali, f'kundizzjonijiet differenti minn dawk previsti mid-dispożizzjoni tad-dritt tal-Unjoni korrispondenti (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-11 ta' Ottubru 2001, Adam, C-267/99, EU:C:2001:534, punti 27 sa 29, kif ukoll tas-7 ta' Novembru 2018, C u A, C-257/17, EU:C:2018:876, punt 33 u l-urisprudenza oħra).

30 Fil-fatt, f'tali każijiet, huwa f'ertament fl-interess tal-Unjoni Ewropea li, sabiex jiġu evitati differenzi fl-interpretazzjonijiet futuri, id-dispożizzjonijiet jew il-kunċetti meħuda mid-dritt tal-Unjoni jiġu interpretati uniformement, indipendentement miż-żirkustanzi li fihom għandhom japplikaw (sentenzi tat-22 ta' Marzu 2018, Jacob u Lassus, C-327/16 u C-421/16, EU:C:2018:210, punt 34 u l-urisprudenza oħra, kif ukoll tas-7 ta' Novembru 2018, C u A, C-257/17, EU:C:2018:876, punt 32 u l-urisprudenza oħra).

31 F'dan il-każ, fl-ewwel lok, għandu jiġi rrilevat li d-domandi preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni. Fit-tieni lok, mill-proċess li għandha l-Qorti tal-ustizzja jirriżulta li l-leżijonijiet nazzjonali applikabbli fil-kawżi prinċipali, adottata sabiex tiġi implimentata d-Direttiva 90/434, issostitwita bid-Direttiva 2009/133, hija konformi, fir-rigward tas-soluzzjonijiet applikati għal sitwazzjonijiet b'ala dawk inkwistjoni f'dawn il-kawżi, ma' dawk stabbiliti minn dawn id-direttivi.

32 Għaldaqstant, għandu jiġi kkonstatat li t-talbiet għal deċiżjonijiet preliminari huma ammissibbli.

### ***Fuq il-mertu***

33 Preliminarjament, għandu jiġi rrilevat li, l-ewwel nett, id-domandi magħmula jirrigwardaw biss id-Direttiva 2009/133, li ssostitwixxiet id-Direttiva 90/434. Madankollu, peress li t-tranżazzjoni ta' inkorporazzjoni inkwistjoni fil-Kawża C-672/18 se ttejjeg qabel ma l-ewwel minn dawn id-direttivi dalet fis-sewqan, għandu jinftiehem li, bid-domandi tagħha, il-qorti tar-rinviju titlob lill-Qorti tal-ustizzja tinterpreta kemm id-Direttiva 2009/133 kif ukoll id-Direttiva 90/434.

34 It-tieni nett, kif jirriżulta mill-punti 3 u 4 ta' din is-sentenza, dawn iż-żewġ direttivi għandhom l-istess għan u d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2009/133 li huma rilevanti fil-każ ineżami jikkorrispondu għal dawk tad-Direttiva 90/434. Għalhekk, minn naħa, ir-riferimenti magħmula, f'din is-sentenza, għall-Artikolu 8(1), (4), (6) u (7) tad-Direttiva 2009/133 għandhom jinftiehem b'ala riferimenti għall-Artikolu 8(1) u għall-ewwel sat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva 90/434. Min-naħa l-oħra, il-urisprudenza tal-Qorti tal-ustizzja marbuta ma' waħda minn dawn iż-żewġ direttivi hija applikabbli wkoll għall-oħra.

35 It-tielet nett, mid-deċiżjonijiet tar-rinviju jirriżulta li s-sistema fiskali inkwistjoni fil-kawża prinċipali twassal sabiex it-tnaqqis previst mid-dritt nazzjonali jiġi applikat biss għall-frazzjoni tal-qligħ kapitali li jirriżulta mit-trasferiment tat-titoli r'evenuti bi skambju, u dan billi l-perijodu ta' dentenzjoni jiġi kkalkolat mid-data tal-iskambju tat-titoli u mhux mid-data tal-akkwist tat-titoli skambjati.

36 Għaldaqstant, hemm lok li jitqies li, permezz tad-domandi tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 8(1) u (6) tad-Direttiva 2009/133 u l-Artikolu 8(1) u t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva 90/434, għandhom jiġu interpretati fis-sens li, fil-kuntest ta' tranżazzjoni ta' skambju ta' titoli, dawn jeżistu li jiġi



applikat, g?all-qlig? kapitali relatat mat-titoli skambjati u ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni kif ukoll g?al dak li jirri?ulta mit-trasferiment ta' titoli r?evuti bi skambju, l-istess trattament fiskali, fir-rigward tar-rata ta' tassazzjoni u tal-applikazzjoni ta' tnaqqis fiskali sabiex jittie?ed inkunsiderazzjoni l-perijodu ta' detenzjoni tat-titoli, b?al dak li japplika g?all-qlig? kapitali li kien jitwettaq matul it-trasferiment tat-titoli li kienu je?istu qabel it-tran?azzjoni ta' skambju li kieku din it-tran?azzjoni ma se??itx.

37 G?andu ji?i kkonstatat li, fil-kaw?i prin?ipali, ma ?iex allegat li l-persuni taxxabli kkon?ernati attribwixxew, lit-titoli r?evuti bi skambju, "valur fiskali" og?la minn dak li t-titoli skambjati kellhom immedjatament qabel it-tran?azzjonijiet ta' skambju kkon?ernati jew li dan il-valur fiskali ma ?iex ikkalkolat konformement mal-Artikolu 8(7) tad-Direttiva 2009/133. Minn dan isegwi, kif jirri?ulta mill-Artikolu 8(4) ta' din id-direttiva, li l-Artikolu 8(1) tag?ha huwa applikabbli g?al dawn it-tran?azzjonijiet.

38 Skont l-Artikolu 8(1) tad-Direttiva 2009/133, l-attribuzzjoni, fil-mument ta' inkorporazzjoni jew ta' skambju ta' azzjonijiet, ta' titoli li jirrappre?entaw il-kapital tal-kumpannija benefi?jarja jew akkwirenti lil azzjonarju tal-kumpannija ttrasferita jew akkwistata, bi skambju ta' titoli li jirrappre?entaw il-kapital tal-kumpannija tal-a??ar, ma g?andha, fiha nnifisha, tag?ti lok g?al ebda tassazzjoni fuq id-d?ul, il-profitti jew il-qlig? kapitali ta' dan l-azzjonarju.

39 L-Artikolu 8(6) ta' din id-direttiva jipprovdi madankollu li l-applikazzjoni tal-paragrafu 1 tal-imsemmi artikolu ma g?andhiex tipprekludi lill-Istati Membri milli jintaxxaw il-profitt li jirri?ulta mit-trasferiment sussegwenti ta' titoli r?evuti bl-istess mod b?all-profitt li jirri?ulta mit-trasferiment ta' titoli li kienu je?istu qabel l-akkwist.

40 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à qieset li, minkejja li, billi jipprovdi li tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli ma tistax fiha nnifisha tag?ti lok g?all-intaxxar tal-qlig? kapitali li jirri?ulta minn din it-tran?azzjoni, l-Artikolu 8(1) tal-imsemmija direttiva ji?gura n-newtralità fiskali ta' tali tran?azzjoni, l-g?an ta' din in-newtralità fiskali ma huwiex madankollu li ji?i evitat li l-qlig? kapitali ji?i ntaxxat mill-Istati Membri li g?andhom il-kompetenza fiskali fir-rigward ta' dan il-qlig? kapitali, i?da jipprojbixxi biss li din it-tran?azzjoni ta' skambju titqies b?ala l-fatt taxxabli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Marzu 2018, Jacob u Lassus, C?327/16 u C?421/16, EU:C:2018:210, punt 50 u l-?urisprudenza ??itata).

41 Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at li peress li d-Direttiva 2009/133 ma tinkludix dispo?izzjonijiet dwar mi?uri fiskali xierqa g?all-finijiet tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 8 tag?ha, l-Istati Membri g?andhom, b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni, ?ertu mar?ni ta' manuvra fir-rigward ta' din l-implimentazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Marzu 2018, Jacob u Lassus, C?327/16 u C?421/16, EU:C:2018:210, punti 51 u 52 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

42 F'dan il-kuntest, il-Qorti tal-?ustizzja di?à rrikonoxxiet li mi?ura li tikkonsisti fil-konstatazzjoni ta' qlig? kapitali li jirri?ulta mit-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli u fid-differiment tal-fatt taxxabli ta' dan il-qlig? kapitali sas-sena li fiha jse?? il-fatt li jtemm dan id-differiment ta' tassazzjoni, tikkostitwixxi sempli?ement 'teknika' li, filwaqt li tippermetti lill-Istati Membri jissalvagwardaw il-kompetenza fiskali tag?hom u g?alhekk, l-interessi finanzjari tag?hom, konformement mal-Artikolu 8(6) tad-Direttiva 2009/133, tosserva l-prin?ipju ta' newtralità fiskali stabbilit mill-Artikolu 8(1) ta' din id-direttiva sa fejn twassal sabiex l-iskambju ta' titoli ma jag?tix lok, minnu nnifsu, g?al ebda tassazzjoni tal-imsemmi qlig? kapitali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Marzu 2018, Jacob u Lassus, C?327/16 u C?421/16, EU:C:2018:210, punti 51 u 52 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

43 Id-differiment tal-fatt taxxabli tal-qlig? kapitali relatat mat-titoli skambjati jimplika ne?essarjament li t-tassazzjoni ta' dan il-qlig? kapitali ssegwi r-regoli fiskali u r-rata fis-se?? fid-data li fiha jse?? dan il-fatt taxxabli, f'dan il-ka? fid-data tat-trasferiment sussegwenti tat-titoli

r?evuti bi skambju. Minn dan isegwi li, jekk f'din id-data, il-le?i?lazzjoni fiskali kkon?ernata tippredvi sistema ta' tnaqqis g?all-perijodu ta' detenzjoni tat-titoli, il-qlig? kapitali ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni g?andu wkoll jibbenefika minn tali sistema ta' tnaqqis, bl-istess kundizzjonijiet b?al dawk li japplikaw g?all-qlig? kapitali li kien jitwettaq matul it-trasferiment tat-titoli li kienu je?istu qabel it-tran?azzjoni ta' skambju li kieku din it-tran?azzjoni ma se??itx.

44 Fil-fatt, kull mi?ura o?ra tkun tmur lil hinn minn sempli?i konstatazzjoni tal-qlig? kapitali relatat ma' titoli skambjati li jirri?ulta mit-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli meta sse?? din tal-a??ar u tista' timplika konsegwenzi fiskali reali ?vanta??u?i fuq it-tassazzjoni ta' dan il-qlig? kapitali fid-data meta jse?? il-fatt taxxabli tieg?u, f'dan il-ka? fid-data tat-trasferiment sussegwenti ta' titoli r?evuti bi skambju, li jkun imur kontra l-prin?ipju ta' newtralità fiskali msemmi fl-Artikolu 8(1) tad-Direttiva 2009/133.

45 Fir-rigward tal-qlig? kapitali relatat mat-titoli r?evuti bi skambju, kif jirri?ulta mill-kliem tal-Artikolu 8(6) tad-Direttiva 2009/133, dawn it-titoli huma sempli?ement issositwiti bit-titoli li kienu je?istu qabel l-iskambju. G?aldaqstant, hemm lok li ji?i applikat, fir-rigward tal-qlig? kapitali li jirri?ulta mill-iskambju u li ji?i ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni, u fir-rigward ta' qlig? kapitali relatat mat-trasferiment tat-titoli r?evuti bi skambju, l-istess trattament fiskali u, b?mod partikolari, l-istess tnaqqis fiskali b?al dak li ji?i applikat fir-rigward ta' qlig? kapitali li kien jitwettaq matul it-trasferiment tat-titoli li kienu je?istu qabel it-tran?azzjoni ta' skambju li kieku din it-tran?azzjoni ma se??itx.

46 Din l-evalwazzjoni ma hijiex ikkonfutata mill-g?an inti? li ji?u ssalvagwardati l-interessi finanzjarji tal-Istati Membri. Fil-fatt, dawn l-interessi, kif jirri?ulta mill-Artikolu 8(6) tad-Direttiva 2009/133, huma limitati g?all-impozizzjoni ta' taxa ugwali g?al dik li kien ikollhom dritt g?aliha li kieku t-tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli ma se??itx.

47 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domandi mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 8(1) u (6) tad-Direttiva 2009/133 u l-Artikolu 8(1) u t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva 90/434, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, fil-kuntest ta' tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli, dawn je?i?u li ji?i applikat, g?all-qlig? kapitali relatat ma' titoli skambjati u ddifferit g?all-finijiet ta' tassazzjoni kif ukoll g?al dak li jirri?ulta mit-trasferiment ta' titoli r?evuti bi skambju, l-istess trattament fiskali, fir-rigward tar-rata ta' tassazzjoni u tal-applikazzjoni ta' tnaqqis fiskali sabiex jittie?ed inkunsiderazzjoni l-perijodu ta' detenzjoni tat-titoli, b?al dak li japplika g?all-qlig? kapitali li kien jitwettaq matul it-trasferiment tat-titoli li kienu je?istu qabel it-tran?azzjoni ta' skambju li kieku din it-tran?azzjoni ma se??itx.

### **Fuq l-ispejje?**

48 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tmien Awla) taqta' u tidde?iedi:

**L-Artikolu 8(1) u (6) tad-Direttiva tal-Kunsill 2009/133/KE tad-19 ta' Ottubru 2009 dwar is-sistema komuni ta' tassazzjoni applikabbli g?al mergers, divi?jonijiet, divi?jonijiet parzjali, trasferimenti ta' assi u skambji ta' ishma li jikkon?ernaw kumpanniji ta' Stati Membri differenti u g?at-trasferiment tal-uffi??ju re?istrat ta' SE jew SCE bejn Stati Membri, u l-Artikolu 8(1) u t-tieni subparagrafu tal-Artikolu 8(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 90/434/KEE tat-23 ta' Lulju 1990 dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika g?all-inkorporazzjonijiet, id-divi?jonijiet, it-trasferimenti ta' l-attivi u l-iskambji ta' l-ishma li jirrigwardaw il-kumpanniji ta' Stati Membri differenti, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li, fil-kuntest ta' tran?azzjoni ta' skambju ta' titoli, dawn je?i?u li ji?i applikat, g?all-qlig? kapitali relatat ma' titoli**

**skambjati u ddifferit għall-finijiet ta' tassazzjoni kif ukoll għal dak li jirriżulta mit-trasferiment ta' titoli rġevuti bi skambju, l-istess trattament fiskali, fir-rigward tar-rata ta' tassazzjoni u tal-applikazzjoni ta' tnaqqis fiskali sabiex jittieqad inkunsiderazzjoni l-perijodu ta' detenzjoni tat-titoli, b'għal dak li japplika għall-qiegħ kapitali li kien jidwettaq matul it-trasferiment tat-titoli li kienu jeżistu qabel it-tranżazzjoni ta' skambju li kieku din it-tranżazzjoni ma se ttejjix.**

Firem

\* Lingwa tal-kawża: il-Franċiżi.